

**EUROOPA KESKPANGA SUUNIS (EL) 2016/1994,****4. november 2016,****põhimõtete kohta, millest lähtutakse krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide  
kõlblikuks tunnistamisel riiklike pädevate asutuste poolt usaldatavusjärelvalve eesmärgil vastavalt  
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 (EKP/2016/38)**

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Kesk pangale eriülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelvalve poliitikaga, <sup>(1)</sup> eelkõige selle artikli 6 lõiget 1 ja artikli 6 lõike 5 punkti a,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta, <sup>(2)</sup> eelkõige selle artikli 113 lõiget 7,

ning arvestades järgmist:

- (1) Krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeem on määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõikes 7 määratletud kui lepinguline või õiguslik kohustuslik reguleeriv korraldus, mis kaitseb kaitseskeemi liikmeks olevaid krediidasutusi ja investeerimisühinguid ning tagab nende likviidsuse ja maksevõime, et hoida vajadusel ära pankrot. Selle sätte kohaselt võivad pädevad asutused kooskõlas määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud tingimustega loobuda teatud usaldatavusnõuete kohaldamisest või lubada kaitseskeemi liikmele teatavaid vabastusi.
- (2) Ühtse järelvalvemehhanismi raames oluliseks liigitatud krediidasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelvalvet teostava pädeva asutusena vastutab Euroopa Keskpank (EKP) asjaomaste asutuste poolt esitatavate taotluste hindamise eest.
- (3) Krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide hindamise tingimused on sätestatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõikes 7. See määrus annab pädevatele asutustele asjaomastele tingimustele vastavuse kontrollimiseks vajaliku järelvalvealase hindamise väljatöötamisel teatava kaalutusõiguse. Ühetaolisuse, tulemuslikkuse ja läbipaistvuse tagamiseks lisas EKP uue peatüki dokumendis „ECB Guide on options and discretions available in Union law“, mis käsitleb põhimõtteid, millest lähtutakse krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide kõlblikuks tunnistamisel usaldatavusjärelvalve eesmärgil <sup>(3)</sup> ning sätestab kuidas EKP hindab krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide ning nende liikmete vastavust eelpool osutatud tingimustele.
- (4) EKP vastutab ühtse järelvalvemehhanismi tõhusa ja järjepideva toimimise ees ning peab järelvalveülesandeid täites tagama järelvalvetulemuste ühetaolisuse. Sellega seoses kehtestab EKP riiklikele pädevatele asutustele suuniseid järelvalveülesannete teostamiseks ja järelvalveotsuste tegemiseks vähem oluliste krediidasutuste suhtes.
- (5) Kuna krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemid hõlmavad tavaliselt nii olulisi kui ka vähem olulisi krediidasutusi, on tähtis tagada kaitseskeemi liikmete ühetaoline kohtlemine ühtses järelvalvemehhanismis ning edendada EKP ja riiklike pädevate asutuste otsuste ühetaolisust. Kaitseskeemide puhul, kuhu kuuluvad nii olulised kui ka vähem olulised krediidasutused, on eriti tähtis, et nii oluliste krediidasutuste usaldatavusjärelvalve eest vastutav EKP kui ka vähem oluliste krediidasutuste järelvalve eest vastutavad riiklikud pädevad asutused kasutaksid kõlblikkuse hindamisel ühetaolisi kriteeriume. Ka juhul, kui kaitseskeem hõlmab vaid vähem olulisi krediidasutusi, on otstarbekas kasutada hindamisel ühetaolisi määratlusi, sest kaitseskeemide koosseis ja liikmete liigitus oluliseks ja vähem oluliseks võib aja jooksul muutuda,

<sup>(1)</sup> ELT L 287, 29.10.2013, lk 63.

<sup>(2)</sup> ELT L 176, 27.6.2013, lk 1.

<sup>(3)</sup> Juhendi uus peatükk võeti vastu 2016. a. juulis. Konsolideeritud versioon „ECB Guide on options and discretions available in Union law“ on avaldatud EKP pangandusjärelvalve veebilehel [www.bankingsupervision.europa.eu](http://www.bankingsupervision.europa.eu).

ON VÕTNUD VASTU KÄESOLEVA SUUNISE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

**Kohaldamisala**

Käesolevas suunises sätestatakse määratlused krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemide ning nende liikmete vastavuse hindamiseks määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõikes 7 sätestatud nõuetele, et hinnata kas asjaomasele krediidasutusele või investeerimisühingule saab loa anda selles artiklis määratletud tähenduses. Riiklikud pädevad asutused kohaldavad määratlusi vähem oluliste krediidasutuste suhtes.

Artikkel 2

**Mõisted**

Käesolevas suunises kasutatakse mõisteid määruses (EL) nr 575/2013, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/36/EL, <sup>(1)</sup> määruses (EL) nr 1024/2013 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 468/2014 <sup>(2)</sup> määratletud tähenduses.

II PEATÜKK

**HINDAMISE MÄÄRATLUSED VASTAVALT MÄÄRUSE (EL) nr 575/2013 ARTIKLI 113 LÕIKELE 7**

Artikkel 3

**Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkt a koosmõjus artikli 113 lõike 6 punktidega a ja d: usaldatavusjärelevalve hetkeseisu ja asukoha hindamine**

Vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punktile a koosmõjus artikli 113 lõike 6 punktidega a ja d peavad riiklikud pädevad asutused vastaspoole usaldatavusjärelevalve hetkeseisu ja asukoha hindamisel arvesse võtma järgmist:

- kas vastaspool on krediidasutus või investeerimisühing, finantseerimisasutus või krediidasutuse või investeerimisühingu abiettevõtja, kelle suhtes kohaldatakse asjakohaseid usaldatavusnõudeid;
- kas luba taotleval vastaspool on asutatud samas liikmesriigis.

Artikkel 4

**Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkt a koosmõjus artikli 113 lõike 6 punktiga e: omavahendite kohene ülekandmine ja kohustuste tagasimaksmine kaitseskeemi liikmetele vastaspoole poolt**

Selleks, et hinnata praeguste või prognoositavate oluliste praktiliste või õiguslike takistuste puudumist omavahendite koheseks ülekandmiseks ja kohustuste tagasimaksmiseks kaitseskeemi liikmetele vastaspoole pool vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punktile a koosmõjus artikli 113 lõike 6 punktiga e, peavad riiklikud pädevad asutused arvesse võtma järgmist:

- kaitseskeemi liikmete osanike ja õiguslik struktuur ei takista omavahendite ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
- otsustusprotsessi vorm seoses omavahendite ülekandmisega kaitseskeemi liikmete vahel tagab omavahendite kohese ülekandmise;
- kaitseskeemi liikmete põhimäärused, osanike kokkulepped või muud teadaolevad kokkulepped ei sisalda sätteid, mis võivad takistada vastaspoolt omavahendeid ülekandmast või kohustusi tagasi maksmast;

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

<sup>(2)</sup> Euroopa Komisjoni 16. aprilli 2014. aasta määruse (EL) nr 468/2014, millega kehtestatakse raamistik Euroopa Keskpanka ja riiklike pädevate asutuste vaheliseks ning riiklike määratud asutustega tehtavaks koostööks ühtse järelevalvemehhanismi raames (ühtse järelevalvemehhanismi raammäärus) (EKP/2014/17) (ELT L 141, 14.5.2014, lk 1).

- d) puuduvad kaitseskeemi liikmetega seotud varasemad suured juhtimisraskused või äriühingu üldjuhtimisega seotud probleemid, mis võivad negatiivselt mõjutada omavahendite kohest ülekandmist või kohustuste tagasimaksmist;
- e) ükski kolmas isik <sup>(1)</sup> ei saa kontrollida või takistada omavahendite kohest ülekandmist ega kohustuste tagasimaksmist;
- f) arvesse võetakse kõiki varasemaid andmeid kaitseskeemi liikmete vaheliste finantsvoogude kohta, mis tõendavad liikmete suutlikkust vahendeid kohe üle kanda või kohustusi maksta tagasi.

Väga tähtsaks loetakse krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi rolli kriisijuhtimise vahendajana ja selle vastutust pakkuda vahendeid abi vajavatele kaitseskeemi liikmetele.

#### Artikkel 5

#### **Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkt b: krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi suutlikkus pakkuda võetud siduvatest kohustustest tulenevalt vajalikku toetust**

Selleks et hinnata korralduste elluviimist, mille eesmärk on tagada, et krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeem suudab pakkuda võetud siduvatest kohustustest tulenevalt vajalikku toetust määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkti b alusel kohe kättesaadavatest vahenditest, peavad riiklikud pädevad asutused arvesse võtma järgmist:

- a) kaitseskeemi korraldused hõlmavad mitmesuguseid meetmeid, protsesse ja mehhanisme, mis moodustavad kaitseskeemi tegevusraamistikku. Raamistik peaks hõlmama valiku meetmeid alates vähem sekkuvatest kuni põhjalikumate meetmeteni, mis vastavad toetuse saaja riskitasemele ja tema finantspiirangute tõsidusele, ning sisaldama otsest kapitali- ja likviidsustoetust. Toetus võib olla tingimuslik ja sõltuda näiteks teatud finantsseisundi taastamise ja restruktureerimismeetmete rakendamisest;
- b) kaitseskeemi juhtimisstruktuur ja toetusmeetmetega seotud otsustusprotsess võimaldavad osutada abi õigeaegselt;
- c) kaitseskeem on selgelt kohustunud andma abi, kui kaitseskeemi liige muutub või tõenäoliselt muutub maksejõuetuks või mittelikviidseks, vaatamata riskide varasemale seirele ja varajasele sekkumisele, ning tagama, et kaitseskeemi liikmed järgivad regulatiivset omavahendite nõuet ja likviidsusnõuet;
- d) kaitseskeem viib korrapäraselt läbi stressiteste, et mõõta võimalikke kapitali- ja likviidsustoetuse meetmeid;
- e) kaitseskeemi riskitaluvusvõime (mis koosneb sisse makstud vahenditest, potentsiaalsetest järeلسisse maksetest ja võrreldavatest kohustustest) on piisav, et katta kaitseskeemi liikmete suhtes võetavad võimalikud toetusmeetmed;
- f) on loodud *ex ante* fond, mis kindlustab, et kaitseskeemil on toetusmeetmeteks kohe kättesaadavad vahendid, ning lisaks
  - i) järgitakse *ex ante* fondi sisse maksete tegemisel selgelt määratletud raamistikku;
  - ii) fondi vahendid investeeritakse ainult likviidsetesse ja turvalistesse varadesse, mida saab igal ajal likvideerida ning mille väärtus ei sõltu kaitseskeemi liikmete ja nende tütarettevõtjate maksevõime- ja likviidsuspositsioonist;
  - iii) *ex ante* fondi minimaalse soovitud summa kindlaksmääramisel võetakse arvesse kaitseskeemi stressitesti tulemusi;
  - iv) määratakse *ex ante* fondi adekvaatne piir-/miinimumsumma, et tagada vahendite kohene kättesaadavus.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/49/EL <sup>(2)</sup> kohaselt võib krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeeme tunnustada hoiuste tagamise skeemidena, mille puhul võidakse kooskõlas riigi õigusaktide tingimustega lubada kasutada likviidseid käibevahendeid ka alternatiivseteks meetmeteks, et vältida krediidasutuse maksejõuetust. Sellisel juhul arvestavad riiklikud pädevad asutused toetuse määramiseks vajalike vahendite hindamisel likviidseid käibevahendeid, arvestades seejuures kaitseskeemi (mille ülesandeks on kaitsta oma liikmeid) ja hoiuste tagamise skeemi (mille peamine ülesanne on kaitsta hoiustajaid krediidasutuse maksevõimetuse tagajärgede eest) erinevaid eesmärke.

<sup>(1)</sup> Kolmas isik on mis tahes isik, kes ei ole kaitseskeemi liikme emattevõtja, tütarettevõtja, nende otsustusorganite liige või osanik.

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/49/EL, 16. aprill 2014, hoiuste tagamise skeemide kohta (ELT L 173, 12.6.2014, lk 149).

*Artikkel 6***Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkt c: krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemid riskide seireks ja klassifitseerimiseks**

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkti c kohaselt peab krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi käsutuses olema sobivad ja ühesuguselt sätestatud riskiseire ja riski klassifitseerimise süsteemid, mis annavad täieliku ülevaate nii kõigi üksikliikmete kui ka kaitseskeemi kui terviku riskiolukorrast, koos vastavate mõju avaldamise võimalustega; kõnealuste süsteemide abil jälgitakse makseviivituses olevaid riskipositsioone sobival viisil vastavalt sama määruse artikli 178 lõikele 1. Selle tingimuse täitmise hindamisel peavad riiklikud pädevad asutused võtma arvesse järgmist:

- a) kaitseskeemi liikmed on kohustatud regulaarselt esitama kaitseskeemi peamisele juhtorganile ajakohastatud andmed oma riskiolukorra kohta, sealhulgas andmed omavahendite ja omavahendite nõuete kohta;
- b) loodud on vastavad asjakohased andmevood ja IT-süsteemid;
- c) kaitseskeemi peamine juhtorgan määratleb riskijuhtimisraamistiku ühtsed standardid ja meetodid, mida kaitseskeemi liikmed peavad rakendama;
- d) kaitseskeemi riskiseireks ja riski klassifitseerimiseks on loodud ühine riskide määratlus, kõigi kaitseskeemi liikmete puhul toimub samasuguste riskikategooriate seire ning riskide kvantifitseerimiseks kasutatakse sama usaldatavustaset ja ajavahemikku;
- e) kaitseskeemides kasutatavates riskiseire- ja riski klassifitseerimise süsteemides liigitatakse kaitseskeemi liikmed nende riskiolukorra järgi, st et varajase sekkumise võimaldamiseks peab kaitseskeem liigitama skeemi liikmed erinevatesse kategooriatesse;
- f) kaitseskeemil on võimalik mõjutada oma liikme riskiolukorda, andes talle juhiseid, soovitusi jne teatud tegevuste piiramiseks või nõudes mõne riski vähendamist.

*Artikkel 7***Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkt d: krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi oma riskikontroll**

Selleks, et hinnata, kas krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi raames viiakse läbi oma riskikontroll, millest teavitatakse üksikliikmeid kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punktiga d, peavad riiklikud pädevad asutused võtma arvesse järgmist:

- a) krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi raames hinnatakse korrapäraselt selle sektori riske ja haavatavust, kuhu kaitseskeemi liige kuulub;
- b) riskide läbivaatamise tulemused võetakse kokku aruandes või muus dokumendis ja esitatakse kaitseskeemi asjaomastele otsustusorganitele ja/või kaitseskeemi liikmetele varsti pärast nende finaliseerimist;
- c) kaitseskeem teavitab liikmeid nende riskiliigitusest kooskõlas artikli 113 lõike 7 punktiga c.

*Artikkel 8***Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkt e: krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi konsolideeritud või koondaruanne**

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkti e kohaselt koostatakse ja avaldatakse krediidasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi raames igal aastal konsolideeritud aruanne, mis koosneb kaitseskeemi kui terviku kohta koostatud bilansist, kasumiaruandest, seisundiaruandest ja riskiaruandest, või aruanne, mis koosneb kaitseskeemi kui terviku kohta koostatud koondbilansist, koondkasumiaruandest, seisundiaruandest ja riskiaruandest. Selle tingimuse täitmise hindamisel peavad riiklikud pädevad asutused võtma arvesse järgmist:

- a) konsolideeritud või koondaruannet on auditeerinud sõltumatu välisaudiitor asjakohase raamatupidamisraamistiku või vajaduse korral agreeerimismeetodi alusel;
- b) välisaudiitor peab andma auditiarvamuse;

- c) konsolideerimisse/agreerimisse on kaasatud kõik kaitseskeemi liikmed, kõigi kaitseskeemi liikmete tütarettevõtjad, kõik vahendavad struktuurid, nagu valdusettevõtjad ja kaitseskeemi juhtiv eriüksus (kui see on juriidiline isik);
- d) juhul, kui kaitseskeemi raames koostatakse aruanne, mis hõlmab koondbilanssi ja koondkasumiaruannet, tagatakse agreerimismeetodi abil kõigi grupisestest riskide kõrvaldamine.

#### Artikkel 9

#### **Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkt f: etteteatamine liikme tegevusest lõpetamisest**

Riiklikud pädevad asutused peavad kontrollima, et õigusliku korralduse leping või õigusakt hõlmab sätet, mille kohaselt peavad kaitseskeemi liikmed teatama vähemalt 24 kuud ette, kui nad tahavad kaitseskeemi tegevuse lõpetada.

#### Artikkel 10

#### **Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkt g: omavahendite arvutamiseks aktsepteeritavate elementide korduvkasutamise välistamine**

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkti g kohaselt välistatakse omavahendite arvutamiseks aktsepteeritavate elementide korduvkasutamine („mitmekordne finantsvõimendus“), samuti mistahes lubamatu omavahendite loomine krediidiasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeemi liikmete vahel. Selle tingimuse täitmise hindamiseks peavad riiklikud pädevad asutused võtma arvesse järgmist:

- a) konsolideeritud või koondfinantsaruande auditeerimise eest vastutav välisaudiitor saab kinnitada, et asjaomane tegevus on välistatud;
- b) kaitseskeemi liikmete mistahes tehing on kaasa toonud lubamatu omavahendite loomise individuaalsel, allkonsolideeritud või konsolideeritud tasandil.

#### Artikkel 11

#### **Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punkt h: ulatuslik liikmesus**

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punktis h sätestatud tingimuse, mille kohaselt peab krediidiasutuste ja investeerimisühingute kaitseskeem põhinema valdavalt sarnase äriprofiiliga krediidiasutuste ulatuslikul liikmesusel, täitmise hindamisel peavad riiklikud pädevad asutused võtma arvesse järgmist:

- a) kaitseskeemil peab olema piisavalt liikmeid (kõigist krediidiasutustest või investeerimisühingutest, keda aktsepteeritaks potentsiaalsete liikmetena), et katta mistahes toetusmeetmeid;
- b) kaitseskeemi liikmete ärimudel, äristrateegia, suurus, kliendid, piirkondlik suund, tooted, rahastamisstruktuur, olulise riski kategooriad, müügiplaneerimine ja teenuste kokkulepped kaitseskeemi teiste liikmetega jne;
- c) kaitseskeemi liikmete erinevad äriprofiilid peaksid võimaldama riskiolukordade seiret ja klassifitseerimist, kasutades kaitseskeemi raames ühesuguselt sätestatud süsteeme vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 113 lõike 7 punktile c;
- d) kaitseskeemi sektorid tuginevad sageli koostööle, mis tähendab, et võrgustikus osalevad kesksed krediidiasutused ja muud spetsialiseerunud krediidiasutused pakuvad oma tooteid ja teenuseid ka teistele kaitseskeemi liikmetele. Äriprofiilide ühtsuse hindamisel peaks riiklik pädev asutus võtma arvesse, millises ulatuses on kaitseskeemi liikmete äritegevus seotud kaitseskeemi võrgustikuga (kohalikele pankadele pakutavad tooted ja teenused, ühistele klientidele pakutavad teenused, tegevus kapitaliturul jne).

III PEATÜKK

**LÕPPSÄTTED**

*Artikkel 12*

**Jõustumine ja rakendamine**

1. Suunis jõustub päeval, mil sellest riiklikele pädevatele asutustele teatatakse.
2. Riiklikud pädevad asutused peavad käesolevat suunist järgima alates 2. detsembrist 2016.

*Artikkel 13*

**Adressaadid**

Käesolev suunis on adresseeritud riiklikele pädevatele asutustele.

Frankfurt Maini ääres, 4. november 2016

*EKP nõukogu nimel*

*EKP president*

Mario DRAGHI

---